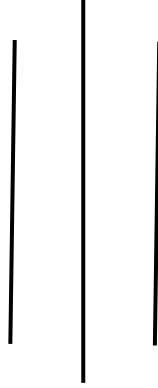

मेल्लेख गाउँपालिका

विन्धेवासिनी, अछाम
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

पूर्वाधार व्यवस्थापन प्रणाली सञ्चालन कार्यविधि
२०७८

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति: २०७८/११/२२

१. प्रस्तावना

मेल्लेख गाउँपालिकाले गाउँ कार्यपालिका (कार्यसम्पादन) नियमावली, २०७४ को नियम (१०) को उपनियम (७) बमोजिम आफ्नो क्षेत्राधिकार भित्र सञ्चालन हुने पूर्वाधारसँग सम्बन्धित परियोजनाहरूको योजनाको चरणदेखि योजना हस्तान्तरणको चरणसम्मका तथ्य, तथ्यांक एवं जानकारी व्यवस्थित गरी जनतालाई समयसमयमा सुसूचित गर्नुपर्ने, गाउँपालिकाले त्यस्ता परियोजनाको प्रगति एवं हालको अवस्थाबारे जानकारी प्राप्त गरी प्रमाणमा आधारित निर्णय गर्न आवश्यक रहेको तथा विगतमा त्यस्ता तथ्यांक कागजातमा मात्र रहेका कारणबाट लक्षित उद्देश्यहरू प्राप्त गर्न कठिन भएकोले पूर्वाधार परियोजनाका तथ्यांकलाई व्यवस्थित गर्न मेल्लेख गाउँकार्यपालिकाले पूर्वाधार व्यवस्थापन प्रणाली (Infrastructure Management System) सञ्चालनको लागि यो कार्यविधि स्वीकृत गरी जारी गरिएको छ ।

२. परिभाषा:

विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा –

- (क) “अध्यक्ष” भन्नाले गाउँ कार्यपालिकाको बैठकको अध्यक्षता गर्ने व्यक्ति र प्रमुखलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ख) “अनुगमन समिति” भन्नाले मेल्लेख गाउँपालिकापालिकाको अनुगमन तथा मुल्यांकन कार्यविधि, २०७४ बमोजिम गठन भएको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ग) “इन्जिनियर” भन्नाले गाउँपालिकाको इन्जिनियर सम्झनु पर्दछ ।
- (घ) “एडमिन प्यानल” भन्नाले प्रणालीमा इन्जिनियरलगायत अन्य अधिकारीहरूलाई तथ्यांक अद्यावधिक गर्न वा निगरानी गर्नका लागि विकसित प्यानल सम्झनु पर्दछ ।
- (ङ) “कर्मचारी” भन्नाले गाउँपालिकाका कर्मचारी सम्झनु पर्दछ ।
- (च) “कार्यपालिका” भन्नाले गाउँपालिकाको कार्यपालिका सम्झनु पर्दछ ।
- (छ) “जनप्रतिनिधि” भन्नाले गाउँपालिका र यसका वडामा निर्वाचित भई विविध पदमा निर्वाचित जनप्रतिनिधि सम्झनु पर्दछ ।
- (ज) “नियमावली” भन्नाले “मेल्लेख गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिका (कार्यसम्पादन) नियमावली” लाई सम्झनु पर्दछ ।
- (झ) “गाउँपालिका” भन्नाले मेल्लेख गाउँपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ञ) “प्रतिकृया” भन्नाले परियोजनामा नागरिकले दिएका प्रतिकृया सम्झनु पर्दछ ।
- (ट) “पोर्टल” भन्नाले प्रणालीको पोर्टल सम्झनु पर्दछ ।
- (ठ) “प्रणाली” भन्नाले पूर्वाधार व्यवस्थापन प्रणाली सम्झनु पर्दछ । जसलाई अंग्रेजीमा Infrastructure Management System (IMS) भनिनेछ ।

- (ड) “परियोजना” भन्नाले मेल्लेख गाउँपालिकाले सञ्चालन गर्ने सबैखाले विकास निर्माण परियोजना सम्झनु पर्दछ ।
- (ढ) “मोबाइल एप” भन्नाले पूर्वाधार व्यवस्थापन प्रणालीको मोबाइल एप (IMS-Mellekh App) सम्झनु पर्दछ ।
- (ण) “वडा अध्यक्ष” भन्नाले गाउँपालिकाको वडाध्यक्ष सम्झनु पर्दछ ।
- (त) “वडा अनुमगन समिति” भन्नाले मेल्लेख गाउँपालिकापालिकाको अनुगमन तथा मुल्यांकन कार्यविधि, २०७४ बमोजिम गठन भएको वडा स्तरीय अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (थ) “वडा समिति” भन्नाले गाउँपालिकाको वडा समिति सम्झनु पर्दछ ।
- (द) “सदस्य” भन्नाले गाउँपालिकाको वडा सदस्य सम्झनु पर्दछ ।
- (ध) “सम्पर्क व्यक्ति” भन्नाले कार्यविधिको ३.३ अनुरूप तोकिएको सम्पर्क व्यक्ति सम्झनु पर्दछ ।

३. प्रणालीको प्रयोग गर्नुपर्ने:

- ३.१. गाउँपालिका र यसका कर्मचारी एवं इन्जिनियरहरूले प्रणालीको प्रयोग गरी परियोजनासँग सम्बन्धित तथ्य, तथ्यांक एवं जानकारी अद्यावधिक गर्नेछन् ।
- ३.२. गाउँपालिकाले प्रणालीको प्रयोगमार्फत तथ्यांक व्यवस्थापन गर्ने कार्यलाई अवलम्बन गर्नका लागि पूर्वाधार, जनशक्ति, तालिम, क्षमता अभिवृद्धि लगायत आवश्यक अन्य व्यवस्था गर्नेछ ।
- ३.३. गाउँपालिकाले सूचना प्रविधि अधिकृत वा सो उपलब्ध नभए सूचना व्यवस्थापनको जिम्मेवारी लिएको कर्मचारीलाई यस प्रणालीको सञ्चालनको सम्बन्धमा आवश्यक समन्वय गर्ने गरी सम्पर्क व्यक्तिका रूपमा तोक्नेछ ।
- ३.४. गाउँपालिकाले ३.१. एवं ३.२. मा उल्लेखित कार्यका लागि गाउँपालिकाले राष्ट्रिय एवं अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरूसँग विशेषज्ञ सेवा लिन एवं आवश्यक समन्वय गर्न सक्नेछ ।

४. परियोजनाको सूची तयार गरी राख्ने:

- ४.१. गाउँपालिका र यसका इन्जिनियर एवं कर्मचारीले प्रत्येक आर्थिक वर्षको सुरुवातमा योजना तर्जुमा सम्बन्धी गाउँसभा सम्पन्न भएको १५ दिनभित्र वडागत रूपमा बाँडफाँड भएका परियोजनाको निम्न विवरण प्रणालीमा राख्नेछ:

- क) परियोजनाको नाम
- ख) परियोजना कार्यान्वयन हुने वडा
- ग) परियोजनाको अनुमानित लागत
- घ) परियोजनाको प्रकृति (टेण्डरमार्फत सञ्चालन हुने वा उपभाेक्ता समितिमार्फत, बोलपत्र/दरभाउ पत्र सञ्चालन हुने)

ड) परियोजना लागतको श्रोत

च) अन्य जानकारी

४.१. मा उल्लेखित विवरण प्रणालीमा स्वचालित (Automated) ढंगबाट राख्नका लागि गाउँपालिकाले प्रणालीलाई विद्यमान कोष व्यवस्थापन प्रणाली वा अन्य प्रणालीसँग समायोजन गर्न सक्नेछ ।

५. परियोजनाको तथ्यांक अद्यावधिक गर्ने:

५.१. इन्जिनियर एवं कर्मचारीले प्रणालीमा परियोजनासँग सम्बन्धित तथ्यांक अद्यावधिक गर्नेछन् ।

५.२. ४.१.मा उल्लेख भएको गाउँसभाबाट पारित भएको बाहेक गाउँपालिकाले समयसमयमा आवश्यकता अनुसार परियोजना थपेमा, एकीकरण गरेमा घटाएमा वा संशोधन गरेमा सो सम्बन्धी जानकारी समेत अद्यावधिक गर्नुपर्नेछ ।

५.३. ५.२. मा उल्लेख भएअनुरूपको तथ्यांक त्यसरी परिमार्जन भएको मितिले ७ दिनभित्र अद्यावधिक गरिसक्नु पर्नेछ ।

६. सम्झौता, बील, प्रतिवेदन जारी गर्ने:

६.१. इन्जिनियर एवं कर्मचारीले प्रणालीको एडमिन प्यानलको लागि उपलब्ध गराइएको यूजरनेम र पासवर्डको प्रयोग गरी सोमा नीजको जिम्मेवारीमा परेका परियोजनाको सम्झौता, बील, प्रतिवेदन सोही प्रणालीबाट जारी गरी कार्यवाही गर्नुपर्नेछ । र योजनाको वित्तीय प्रगति प्रतिवेदन दाखिला गर्ने जिम्मेवारी लेखा शाखाको हुनेछ ।

६.२. ६.१. मा उल्लेख गरिएअनुरूपको सम्झौता, बील, प्रतिवेदन आदि उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन हुने परियोजनाको हकमा मेल्लेख गाउँपालिका पालिकाको उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यविधि २०७४ एवं यसका अनुसूचीहरूमा निर्दिष्ट गरे बमोजिम हुनेछन् भने अन्य परियोजनाको हकमा प्रचलित कानून, व्यवहार र अभ्यासमा आधारित हुनेछन् ।

७. प्रगतिको तथ्यांक अद्यावधिक गर्ने:

७.१. गाउँपालिकाको इन्जिनियर वा कर्मचारीले परियोजनाको अनुगमन गरिसके पश्चात त्यस्ता परियोजनाको प्रगतिसँग सम्बन्धिक तथ्यांक प्रणालीमा अद्यावधिक गर्नुपर्नेछ ।

त्यस्तो तथ्यांक अनुगमन भएको बढीमा २ हप्ताभित्र अद्यावधिक गरिसक्नुपर्नेछ ।

८. नागरिकको प्रतिक्रियाउपर अनुगमन एवं सुनुवाई:

- ८.१. परियोजनाउपर मोबाइल एप वा अन्य माध्यमबाट प्राप्त प्रतिकृया वा जानकारीउपर आवश्यक कार्यवाही गर्नका लागि गाउँपालिकाले यस कार्यविधि लागू भएको ३० दिनभित्र स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ मा उल्लेख भएबमोजिम वा अन्य उपयुक्त अधिकारीको संयोजकत्वमा एक समितिको गठन गर्नेछ ।
- ८.२. समितिले ८.१ मा उल्लेखित कार्य गर्नका लागि गाउँपालिकाले गुनासो व्यवस्थापन कार्यविधि २०७४ अनुरूप हुने गरी छुट्टै कार्यविधि बनाउनेछ ।
- ८.३. समितिले ८.१. मा उल्लेख गरिएअनुरूप कार्य गर्नका लागि गाउँपालिकाले तोकेको गाउँ समिति एवं वडा समितिसँग समन्वय गर्न सक्नेछ ।

९. पुनरावलोकन एवं समीक्षा

- ९.१. गाउँपालिका जनप्रतिनिधि एवं कर्मचारीले सार्वजनिक एवं व्यक्तिगत पोर्टलको प्रयोग गरी परियोजनाको प्रगति एवं अवस्थाका बारेमा विभिन्न प्रकारबाट तथ्यांकीय विश्लेषण गर्न सक्नेछन् ।
त्यस्तो तथ्यांकीय विश्लेषण आवश्यकताअनुसार फरक हुन सक्नेछ ।
- ९.२. पुनरावलोकन एवं समीक्षाका लागि सम्पर्क व्यक्तिले कम्तिमा एक महिनाको एक पटक वा आवश्यकताअनुसार जनप्रतिनिधि एवं अन्य सरोकारवालासँग बैठकको आयोजना गर्नेछ र बैठकका छलफल एवं निर्णयलाई अभिलेख गरी राख्नेछ ।
- ९.३. यस प्रणालीमा हुने संशोधन, थपघट वा परिमार्जन भएमा यसै कार्यविधि अनुरूप भएको मानिनेछ ।

१०. बाधा अड्काउ फुकाउने:

- १०.१. यस कार्यविधिको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अड्काउ परे गाउँपालिकाको कार्यपालिकाले निर्णय गरी फुकाउन सक्नेछ ।

११. परिमार्जन तथा संशोधन:

- ११.१. कार्यविधिलाई आवश्यकता अनुसार गाउँपालिकाको कार्यपालिकाले परिमार्जन वा संशोधन गर्न सक्नेछ।